

**การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘**

**องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่
อำเภอกระบือ จังหวัดมหาสารคาม**

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอ ที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสนอ การป้องกันการทุจริต คือ การ

แก้ปัญหการทุจริต ที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันใน ระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการ ขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาลโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลคณะรัฐมนตรีได้มีมติต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต ประพฤติมิชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงไข่มุก
มีนาคม 2568

ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้ หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน ตามภารกิจของหน่วยงานประจำปี พ.ศ. 2568

1.วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบ และการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการ รับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้)เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO 2013(Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่ม ออกประกาศใช้เมื่อปี 1992 สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

หลักการที่ 13 องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

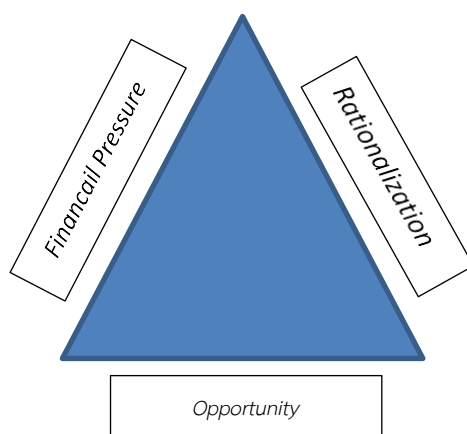
หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งยังทำงานได้อย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้ควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

5. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลบรือ จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

5.1 ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558)

5.2 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

5.3 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

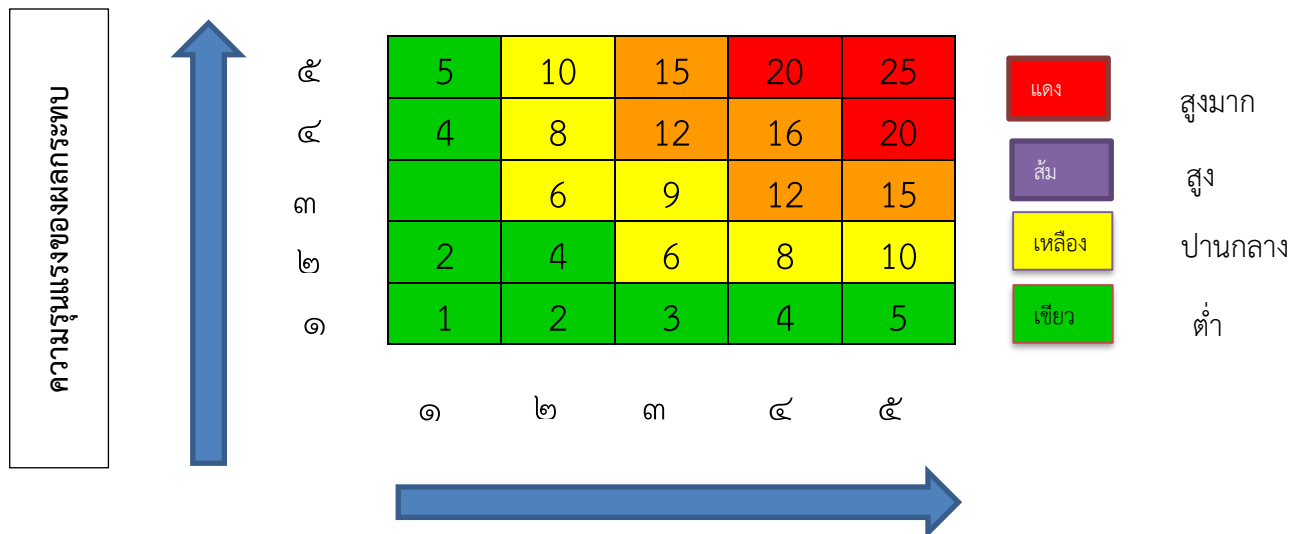
6. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	1 = น้อยมาก	2 = น้อย	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : ปี : ครั้ง)	5 ปี/ครั้ง	2-3 ปี/ครั้ง	1 ปี/ครั้ง	1 – 6 เดือน/ครั้ง ไม่เกิน 5 ครั้ง/ปี	1 เดือน/ครั้งหรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	< 1 หมื่นบาท	1 - 5 หมื่นบาท	5 หมื่นบาท- 2 แสนบาท	2 แสนบาท- 1 ล้านบาท	> 1 ล้านบาท
อันตรายต่อชีวิต	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	อันตรายถึงชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/การดำเนินงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

7. แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

8. โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดขึ้นเหตุการณ์ ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคนหรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. พิจารณาโอกาสความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาสความถี่ที่จะเกิดขึ้นนั้น/ มากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

2. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

9. การตอบสนองความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง คือ กระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยผู้บริหารควรพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ ในการตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงแต่ละวิธี

ตัวอย่างวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

1. ปฏิเสธความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ได้แก่ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงและหน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นๆ ได้ หน่วยงานอาจพิจารณาไม่ดำเนินงานในกิจกรรมนั้นๆ

2. การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่น ลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบการควบคุมภายใน ได้แก่ แบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหายอด เป็นต้น

3. การลดผลกระทบความเสี่ยง เช่น การทำประกัน หรือการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน (Hedging Instruments) เป็นต้น

4. การโอนความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้หรือไม่สามารถบริหารความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการโยม การโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปด้วย (Public Private Partnership : PPP) เป็นต้น

5. ยอมรับความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้หรือไม่ สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการโดยมีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปด้วย (Public Private Partnership :PPP) เป็นต้น

6. ใช้มาตรการเฝ้าระวัง หน่วยงานต้องกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน และการดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงของปริมาณน้ำในเขื่อนมากเนื่องจากปริมาณน้ำฝน

7. การทำแผนฉุกเฉิน การจัดทำแผนฉุกเฉินเป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยต้องระบุบุคคลและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน เช่น ความเสี่ยงกรณีเจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าสถานที่ทำงานได้

8. การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับองค์กร รวมถึงแผนการดำเนินงานเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจประกอบด้วย วิธีการจัดการความเสี่ยง บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ วิธีการติดตามและการรายงานความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง(Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับความเสี่ยงในระดับใด มาวิเคราะห์หาระดับความเสี่ยงของเหตุการณ์หรือกิจกรรมนั้นๆ

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ X ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood X Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง 4(Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ส่วน ซึ่งใช้ 4 เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

1. ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ 5 – 1 ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม

2. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง คะแนน เป็นระดับคะแนนที่ 10 – 6 ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ยังมีต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง

3. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง คะแนน จะต้องต้องมีแผนลดความ 16 – 11 เสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

4. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง คะแนน ต้องแผนลดความ 25 – 17 เสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

10. การติดตามและทบทวน

การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่ให้ความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ยังคงมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานต้องทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก หรือผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การติดตามและทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือเป็นระยะซึ่งควรดำเนินการในทุกกระบวนการของการบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามและทบทวนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของแผนการปฏิบัติงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

11. การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสารเป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการ ความเสี่ยง การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล (Two-way Communication) หน่วยงานควรมีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก โดยการสื่อสารภายในต้องเป็นการสื่อสารแบบจากผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา (Top Down) จากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บริหาร (Bottom Up) และระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน (Across Division)

หน่วยงานควรกำหนดบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่ได้รับ ความถี่ของการรายงาน รูปแบบและวิธีการรายงาน เพื่อให้ผู้กำกับดูแล ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน เกี่ยข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา

การสื่อสารและรายงานต่อผู้กำกับดูแล เป็นการสื่อสารและการรายงานความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เพื่อสนับสนุนหน้าที่ของผู้กำกับดูแลในการกำกับการบริหารความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร

หน่วยงานอาจพิจารณากำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators) เพื่อติดตามข้อมูลความเสี่ยง และการรายงานเมื่อระดับความเสี่ยงถึงจุดตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่ อำเภอเบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การพิจารณา อนุญาต อนุมัติ เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบที่กำหนดไว้
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	1.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด 2.การรับผลประโยชน์ต่างๆ และ ผลจากการรับผลประโยชน์ ส่งผล ต่อการตัดสินใจในการดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ 3.ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว 4. การให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม 3. ให้บริการใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	1. การอนุญาตก่อสร้าง อาคาร ดัดแปลง รื้อถอน อาคารไม่ เป็นไปขั้นตอน 2. การออกใบอนุญาตชุด ดินถมดินโดยไม่ได้ตรวจสอบ 3. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยเอื้อประโยชน์ให้แก่ บุคคลอื่นผู้หนึ่งผู้ใด 4. การไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	1.พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 2.กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2560 3.คู่มือสำหรับประชาชน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร ขององค์การบริหารส่วน ตำบลเบรบือ 5.ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลเบรบือ เรื่อง ประมวล จริยธรรมของข้าราชการ และพนักงานจ้าง
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☒ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/ มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	1. มาตรการ NO Gift Policy 2. มาตรการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและกำกับติดตามการ เผยแพร่ข้อมูลสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเบรบือ

	3. โครงการจัดทำคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ 4.โครงการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) 5. มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน 6.เสริมสร้าง วินัย คุณธรรม จริยธรรมให้บุคลากรในหน่วยงาน โดยการวางมาตรการ แนวทางปฏิบัติ ตลอดจนการอบรม กิจกรรมด้านการเสริมสร้าง วินัย คุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดี
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	1. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องจากความสัมพันธ์ส่วนตัว 2. การให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม 3. ให้บริการใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	1. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการบริหารงานบุคคล 2. การไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	1.พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 2.กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. 2560 3.คู่มือสำหรับประชาชน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร ขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ 5.ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ เรื่อง ประมวลจริยธรรมของข้าราชการ และพนักงานจ้าง
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☒ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/ มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	1. มาตรการ NO Gift Policy 2. มาตรการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและกำกับติดตามการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ 3. โครงการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล 4. โครงการจัดทำคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ 5.โครงการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) 6. มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ

3. การจัดซื้อจัดจ้าง

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	1. มีกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่ง การที่เกี่ยวข้องค่อนข้างมาก และมี การปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมอยู่ บ่อยครั้ง 2. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมี หลายขั้นตอน และมี ผู้ปฏิบัติงาน เพียง 1 คน อาจทำให้เกิดความ ผิดพลาดได้ 3. เจ้าหน้าที่พัสดุ เลือกซื้อร้านที่ตนเองรู้จัก หรือพูดคุยได้ง่าย
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	1. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างฯ 2. การเร่งรัดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☒ ต่ำ ☐ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/ มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	1. มาตรการ NO Gift Policy 2. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่าง ใกล้ชิด มีการสอบถามและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด 3. กำหนดแผนอัตรากำลังให้มีผู้ปฏิบัติงานเพียงพอกับปริมาณ งาน 4. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง 5. ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน 6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ 7. ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยยึดคุณภาพและ ราคาเป็นหลัก 8. เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุ หรือตรวจรับงานจ้างให้มี คุณภาพ
ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

4. การบริหารงานบุคคล

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การบริหารงานของหน่วยงานและการปฏิบัติงานของบุคลากร
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	1. อาจมีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติ บุคคลคุ้นเคย หรือที่ได้รับผลประโยชน์ เข้าทำงานโดยไม่พิจารณาความรู้ความสามารถเป็นหลัก 2. บุคลากรของหน่วยงานไม่ตระหนักในหน้าที่เท่าที่ควร 3. เจ้าหน้าที่ขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน 4. การใช้เวลาราชการไปประกอบอาชีพเสริม 5. การลงเวลาไม่ตรงตามความเป็นจริง
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	1. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการบริหารงานบุคคล 2. การไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	1. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 2. ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง พ.ศ. 2565
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☒ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	1. โครงการอบรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร 2. มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส 3. มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ 4. มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ 5. ทำบันทึกขอความ/แจ้งเวียนให้มีขออนุญาต หรือรายงาน ทุกครั้งเวลาออกพื้นที่อื่น ออกนอกพื้นที่ตั้งสำนักงาน ในเวลาทำการปกติ 6. แนวทางปฏิบัติ Dos & Don'ts
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

5. การใช้ทรัพย์สินของราชการ

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการและขั้นตอนการใช้ทรัพย์สินราชการ
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	1. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ 3. เจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินส่วนกลางของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	1. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	1. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ 2. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ 3. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๙๙ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการ จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของ หน่วยงานของรัฐ
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☒ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	1. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงาน และตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ มีการสอบทานและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด 2. ดำเนินการจัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินของราชการ และคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน 3. โครงการเสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการ